

15357

Tarih : 10.12.2025

37663

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

İstanbul Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan mahpuslara ilişkin son dönemde kamuoyuna ve ilgili insan hakları örgütlerine çok sayıda şikâyet ulaşmıştır. Son olarak mahpus Mehmet Emin Vural başvurularında, hapishanelerde tedaviye erişimin kısıtlı olduğu, hastalıkların zamanında teşhis edilmediği, tedavi edilmek için yıllarca bekledikleri, yemeklerin yetersiz ve beslenme koşullarının mahpusların sağlık durumuna uygun olmadığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Ayrıca, sakat veya ağır hasta mahpuslara, fiziksel durumlarına uygun olmayan biçimde oda temizliği, toplama gibi görevlerin yaptırıldığı, bu nedenle psikolojik baskı ve şiddet hissi yaratan bir ortamın oluştuğu, yine etnik kimlik nedeniyle ayrımcılığa maruz kalındığı ve tehdit edildikleri, açlık grevi yapmak durumunda kaldıkları dile getirilmektedir. Hasta bakıcı sayısının yetersizliği, R tipi statüsüne rağmen mahpusların bağımsız hareket edememesi ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanması, kurumun işleyişinde yapısal sorunlara işaret etmektedir.

Son bir yıl içerisinde kurumda ölüm vakalarının yaşandığı, bu ölümlerin nedenlerinin kamuoyuna açıklanmadığı ve bazı vakalarda tedaviye erişememe ya da yetersiz sağlık hizmeti iddialarının gündeme geldiği belirtilmektedir. Bu durum, özellikle kronik hastalığı bulunan veya özel bakım gerektiren mahpusların yaşam hakkı açısından ciddi riskler doğurmaktadır.

Hapishanelerde tutulan kişilerin insan onuruna yakışır koşullarda yaşama, sağlık hizmetlerine zamanında ve etkili biçimde erişme hakkı, Anayasa ve uluslararası insan hakları sözleşmeleriyle güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda, Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumu'ndaki uygulamaların, bu yükümlülüklerle ne ölçüde uyumlu olduğunun araştırılması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda:

1. İstanbul Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan mahpuslara yönelik olarak, son bir yıl içerisinde Bakanlığınıza veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne kaç adet şikâyet ulaşmıştır? Bu şikâyetlerin konuları nelerdir?
2. Söz konusu şikâyetler üzerine idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kaç tanesi sonuçlandırılmıştır?
3. Kurumda görev yapan sağlık personeli, psikolog, sosyal çalışmacı ve hasta bakıcı sayısı nedir? Bu sayılar, kurumun kapasitesi dikkate alındığında yeterli midir?
4. R tipi statüsüne sahip olan bu kurumda, fiziksel engelli veya ağır hasta mahpusların bakım ve rehabilitasyonu için özel düzenlemeler mevcut mudur? Varsa, bu düzenlemeler nelerdir?
5. Fiziksel engelli veya ağır hasta mahpuslara oda temizliği, sürekli düzenli olma zorunluluğu gibi durumlara maruz kaldığı iddiaları doğru mudur? Bu uygulamalara ilişkin bir inceleme yapılmış mıdır?
6. Son bir yıl içerisinde Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaç mahpus yaşamını yitirmiştir? Bu ölümlerin nedenlerine ilişkin kamuoyuna veya ilgili makamlara herhangi bir açıklama yapılmış mıdır? Hayatını kaybeden mahpuslardan kaç hakkında infazın ertelenmesi talebinde bulunulmuş ve bu taleplerin akıbeti ne olmuştur?
7. Ölüm vakalarında tıbbi ihmal, tedaviye erişim kısıtlaması veya yetersiz sağlık hizmeti iddialarına yönelik herhangi bir inceleme yürütülmüş müdür?
8. Kurumda tutulan mahpusların beslenme koşulları, diyet ve sağlık durumlarına uygun şekilde düzenlenmekte midir? Beslenme menüleri kimler tarafından belirlenmektedir?
9. Cezaevi yönetimi tarafından etnik kimlik veya diğer kişisel özellikler temelinde ayrımcılık yapıldığı iddiaları hakkında herhangi bir tespit veya inceleme yapılmış mıdır? Böylesi olayların gerçekleşmemesi için önleyici tedbirler almış mıdır?
10. Mahpus Mehmet Emin Vural'ın engelli ve etnik kimliği nedeniyle ayrımcılık ve kötü muameleye maruz kaldığı iddiaları doğru mudur? Oda aramaları sonrasında engelli nedeniyle dağıtılan eşyaları toplamakda zorluk çeken mahpuslara böylesi bir zorunluluk dayatılmakta mıdır?
11. Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda insan hakları ve mahpus hakları konusunda düzenli olarak denetim yapan bağımsız bir mekanizma (örneğin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu) son bir yılda kaç kez kurumda inceleme yapmıştır?